

1  
00:00:14,514 --> 00:00:16,549  
Hallo, welkom bij deze Learning Snack:

2  
00:00:16,750 --> 00:00:20,086  
Kritisch denken als vaardigheid  
in het tijdperk van AI.

3  
00:00:20,620 --> 00:00:23,323  
Het is met veel plezier en passie  
dat ik hier voor jullie sta.

4  
00:00:23,523 --> 00:00:28,695  
We zijn bij Cevora intern al een tijdje  
 bezig met deze twee projecten.

5  
00:00:28,762 --> 00:00:31,498  
Kritisch denken, maar we zijn ook  
veel met AI bezig geweest.

6  
00:00:32,465 --> 00:00:36,803  
En ik kijk ernaar uit om jullie daar meer  
over te laten weten.

7  
00:00:38,638 --> 00:00:41,374  
Ik ben zelf Paul,  
leerspecialist bij Cevora.

8  
00:00:41,975 --> 00:00:46,246  
Voordat we verdergaan,  
waarom zijn wij als Cevora hiermee bezig?

9  
00:00:46,613 --> 00:00:50,483  
Wij zijn als competentiepartner  
van het Paritair Comité 200

10  
00:00:50,517 --> 00:00:53,853  
voor de bedienden en organisaties  
van dit PC 200

11  
00:00:54,521 --> 00:00:57,657  
vooral bezig met het ontwikkelen  
van competenties

12

00:00:57,724 --> 00:01:00,393  
en wij zien kritisch denken  
als hoofdcompetentie.

13

00:01:01,561 --> 00:01:05,999  
Ik hoop dat jullie dat gaan zien  
aan het einde van deze presentatie.

14

00:01:07,200 --> 00:01:10,403  
Voordat ik start, heb ik direct  
een vraag voor jullie.

15

00:01:10,837 --> 00:01:13,740  
Hoeveel aandacht besteed je  
aan kritisch denken?

16

00:01:15,141 --> 00:01:18,912  
Heb je een hoge focus of  
heb je misschien totaal geen focus?

17

00:01:19,045 --> 00:01:23,583  
Misschien zit je hier als een L&D'er of  
in een HR-afdeling

18

00:01:23,850 --> 00:01:26,152  
of misschien in jouw huidige functie

19

00:01:26,286 --> 00:01:31,524  
doe je veel aan kritisch denken of moet je  
veel kritisch denken, of juist niet.

20

00:01:31,958 --> 00:01:34,260  
Ik geef je een paar seconden  
om daarover na te denken.

21

00:01:43,670 --> 00:01:46,873  
Als je nou een hoge focus hebt aangegeven,  
dan ben ik heel benieuwd

22

00:01:46,973 --> 00:01:51,211  
of wat wij hier vertellen  
correspondeert met wat jullie al doen,

23

00:01:51,277 --> 00:01:54,914  
of dat ook correspondeert  
met wat je al doet in je eigen praktijk.

24

00:01:55,515 --> 00:02:00,920  
Als je geen focus hebt aangegeven,  
ben ik benieuwd of dat je ammunitie geeft

25

00:02:00,987 --> 00:02:04,224  
om iets te doen binnen jouw organisatie  
of in je huidige functie.

26

00:02:07,293 --> 00:02:08,862  
Maar we beginnen met deze foto.

27

00:02:10,130 --> 00:02:14,701  
Het is een gebouw of eigenlijk  
een reclamebord in Antwerpen.

28

00:02:14,767 --> 00:02:18,004  
Ik heb het zelf gezien, ik denk  
zo'n acht maanden geleden.

29

00:02:18,037 --> 00:02:21,207  
Misschien heeft een van jullie  
het ook gezien. Ik ben benieuwd.

30

00:02:21,641 --> 00:02:24,511  
Maar toen ik ernaar keek,  
stond ik met m'n mond vol tanden.

31

00:02:25,145 --> 00:02:28,648  
Je ziet daar staan:  
ChatGPT, finish this building...

32

00:02:28,882 --> 00:02:31,184  
Your skills are irreplaceable.

33

00:02:32,318 --> 00:02:36,156  
En toen ik het zag, dacht ik direct  
aan hoe men vroeger altijd dacht

34

00:02:36,422 --> 00:02:40,226  
dat de handarbeiders,  
de blue-collar workers,

35  
00:02:40,426 --> 00:02:45,064  
hun banen zouden verliezen  
met de opkomst van AI en robotisering.

36  
00:02:45,532 --> 00:02:49,769  
Maar we zien nu met generatieve AI  
dat niets minder waar is.

37  
00:02:50,003 --> 00:02:54,674  
Dat eigenlijk de kantoormedewerkers  
zoals ikzelf, en misschien ook jij,

38  
00:02:56,109 --> 00:02:59,245  
meer bang zouden moeten zijn  
om hun baan te verliezen.

39  
00:03:02,348 --> 00:03:06,819  
Hoe dan ook, wij bij Cevora denken  
dat dit citaat, dat ik hier laat zien,

40  
00:03:07,720 --> 00:03:12,659  
de transformatie beaamt  
en hoe wij als organisatie daarin staan.

41  
00:03:14,194 --> 00:03:18,998  
Het klopt inderdaad dat de prognose zegt  
dat zo'n 7% van de banen

42  
00:03:19,799 --> 00:03:24,137  
op de Belgische arbeidsmarkt  
zullen verdwijnen door de opkomst van AI.

43  
00:03:24,904 --> 00:03:30,843  
Maar zo'n twee derde van de banen  
zal gedeeltelijk geautomatiseerd worden.

44  
00:03:30,977 --> 00:03:37,550  
Dat betekent dat de meesten van ons  
zullen moeten leren hoe met AI om te gaan.

45

00:03:39,953 --> 00:03:45,024

En om het belang van AI en kritisch denken  
nogmaals te belichten

46

00:03:45,058 --> 00:03:48,061

heb ik hier vier studies  
die ik kort wil aanraken.

47

00:03:48,828 --> 00:03:50,163

De eerste is van Statbel.

48

00:03:51,698 --> 00:03:56,869

Die laat zien dat de helft  
van de grote ondernemingen zowaar mee is.

49

00:03:56,903 --> 00:03:58,438

50% gebruikt het al.

50

00:03:58,805 --> 00:04:01,608

Maar dat is veel minder  
bij de kmo's:

51

00:04:01,741 --> 00:04:03,109

13,8%.

52

00:04:03,676 --> 00:04:07,280

Ze gebruiken het voor verschillende zaken:  
automatiseren van workflows,

53

00:04:07,513 --> 00:04:10,450

het ondersteunen van besluitvorming  
en ook machine learning.

54

00:04:11,517 --> 00:04:14,687

Als we nu kijken naar de studie  
in Vlaanderen van VAIA,

55

00:04:15,588 --> 00:04:22,495

die beaamt dat kmo's minder AI toepassen  
dan grotere organisaties.

56

00:04:23,263 --> 00:04:29,068

Maar dat de reden daarvoor is dat ze geen expertise hebben.

57

00:04:29,135 --> 00:04:31,237

Dat ze het niet goed begrijpen, dus.

58

00:04:31,938 --> 00:04:37,010

Eén aanbeveling van de studie is opleiding als een manier om dit te overkomen.

59

00:04:40,179 --> 00:04:42,448

Dan de studie van Agoria.

60

00:04:42,582 --> 00:04:44,017

Hier zoomen we iets meer uit.

61

00:04:44,083 --> 00:04:45,084

Die laat zien...

62

00:04:46,519 --> 00:04:51,691

Met de euhm, met de prognose...

Met de...

63

00:04:51,724 --> 00:04:56,596

...werkgelegenheidsgraad van 80% die ze zouden willen halen als economie,

64

00:04:56,896 --> 00:04:58,998

dat er een aantal dingen moeten veranderen.

65

00:04:59,532 --> 00:05:07,006

En de focus daar is dat de omscholing op het gebied van AI zou moeten gebeuren.

66

00:05:07,173 --> 00:05:10,977

Dat het aanpassingsvermogen, het probleemoplossend vermogen wordt benoemd,

67

00:05:11,044 --> 00:05:13,179

maar ook communicatieve vaardigheden;

68

00:05:13,313 --> 00:05:17,850  
dat dat een focus is om daartoe te komen  
als Belgische arbeidsmarkt.

69  
00:05:21,154 --> 00:05:25,258  
En dan als laatste de studie  
van het World Economic Forum,

70  
00:05:25,892 --> 00:05:31,764  
die ook beaamt dat de globale economie  
in een transitie is,

71  
00:05:33,066 --> 00:05:38,371  
Die laat de 10 belangrijkste skills zien,  
daar rechts op het scherm.

72  
00:05:38,838 --> 00:05:41,607  
En we zien daar creative thinking,  
analytical thinking...

73  
00:05:41,808 --> 00:05:44,344  
Dat zijn eigenlijk andere woorden voor  
kritisch denken.

74  
00:05:44,410 --> 00:05:48,915  
En dat staat boven aan de lijst van skills  
die belangrijk worden in de toekomst.

75  
00:05:50,016 --> 00:05:52,318  
Maar daarnaast ook de link met AI.

76  
00:05:52,352 --> 00:05:55,521  
We zien ook op plaats zeven staan:  
AI en big data.

77  
00:05:56,022 --> 00:06:01,661  
Inderdaad, we zien ook dat het belang  
van het omgaan met AI hier benoemd wordt.

78  
00:06:06,666 --> 00:06:11,237  
En dan komen we op een natuurlijke manier  
tot bij de 21e-eeuwse vaardigheden.

79

00:06:11,904 --> 00:06:15,875  
De 21e-eeuwse vaardigheden zijn  
de vaardigheden die nodig zijn

80  
00:06:16,809 --> 00:06:19,445  
voor ons als economie, als mens,  
als samenleving

81  
00:06:19,879 --> 00:06:22,248  
in het digitale tijdperk.

82  
00:06:23,182 --> 00:06:27,920  
Dat betekent, om het goed te begrijpen,  
de vaardigheden vóór dit tijdperk

83  
00:06:27,987 --> 00:06:29,922  
waren die van de industriële tijd.

84  
00:06:29,989 --> 00:06:34,961  
Dat betekent meer handarbeid,  
meer focus op inhoud en op expertise.

85  
00:06:35,161 --> 00:06:38,998  
21e-eeuwse vaardigheden zijn onder te  
verdelen in drie categorieën.

86  
00:06:39,665 --> 00:06:41,567  
Leren en innovation skills.

87  
00:06:41,634 --> 00:06:43,369  
Digitale geletterdheid.

88  
00:06:43,770 --> 00:06:46,506  
En loopbaan- en levensvaardigheden.

89  
00:06:47,640 --> 00:06:50,777  
En de vier skills die je hier  
op dit scherm ziet staan,

90  
00:06:50,843 --> 00:06:52,745  
die worden de vier C's genoemd.

91



00:06:52,879 --> 00:06:57,016  
En dat zijn de vaardigheden  
waar de wetenschappelijke gemeenschap

92  
00:06:57,283 --> 00:07:01,788  
maar ook verdere wereldinstituties  
zoals het World Economic Forum

93  
00:07:01,854 --> 00:07:08,694  
het over eens zijn dat 't de belangrijkste  
skills zijn van de 21e eeuw.

94  
00:07:11,731 --> 00:07:17,003  
Wij bij Cevora doen traditioneel veel rond  
communicatie, samenwerken en creativiteit.

95  
00:07:17,069 --> 00:07:21,174  
Dus eigenlijk drie van de vier C's  
doen we traditioneel veel voor.

96  
00:07:21,441 --> 00:07:26,679  
Als je naar onze opleidingscatalogus gaat,  
dan zie je ook veel aanbod

97  
00:07:26,746 --> 00:07:28,281  
rond deze vaardigheden.

98  
00:07:28,681 --> 00:07:30,550  
Maar kritisch denken eigenlijk nog niet.

99  
00:07:32,051 --> 00:07:35,188  
We deden aan kritisch denken of  
doen aan kritisch denken

100  
00:07:35,221 --> 00:07:38,591  
nog steeds in sommige opleidingen  
als een onderdeel van,

101  
00:07:38,624 --> 00:07:41,794  
maar nooit als één specifieke opleiding.

102  
00:07:44,397 --> 00:07:47,433  
Maar ik denk ook niet dat het heel...

103

00:07:48,301 --> 00:07:49,335  
...heel toevallig is.

104

00:07:49,402 --> 00:07:54,540  
Kritisch denken wordt namelijk onderbelicht  
in het bedrijfsleven.

105

00:07:54,574 --> 00:07:58,611  
Het is de vertaling van kritisch denken  
naar het bedrijfsleven

106

00:07:58,644 --> 00:08:01,814  
die we nu misschien  
mondjesmaat zien groeien.

107

00:08:02,081 --> 00:08:06,018  
Het is traditioneel heel sterk belicht  
in filosofische wetenschappen

108

00:08:06,085 --> 00:08:07,420  
of communicatiewetenschappen.

109

00:08:07,487 --> 00:08:10,723  
Maar die vertaalslag is  
nog niet vaak gemaakt.

110

00:08:14,894 --> 00:08:19,866  
Nu maken we een stap naar AI,  
naar kunstmatige intelligentie.

111

00:08:20,433 --> 00:08:23,336  
En dan komen we bij  
het concept van Human in the loop,

112

00:08:23,402 --> 00:08:25,771  
mocht iemand het kennen,  
waar ik zo op terugkom.

113

00:08:25,972 --> 00:08:31,844  
Maar eerst zien we rechts in beeld  
een aantal artikels die ik heb uitgelicht.

114  
00:08:32,111 --> 00:08:35,481  
Daar zien we bias staan, vooroordelen.

115  
00:08:35,681 --> 00:08:39,418  
De vooroordelen  
die in chatbots kunnen zitten.

116  
00:08:41,020 --> 00:08:43,122  
Hallucinatie wordt vaak genoemd.

117  
00:08:43,155 --> 00:08:48,794  
Dat betekent dat chatbots  
bepaalde onzin kunnen vertellen.

118  
00:08:48,895 --> 00:08:50,830  
Dus onwaarheden kan vertellen.

119  
00:08:51,597 --> 00:08:56,302  
Maar ook Claude, een chatbot die eigenlijk  
misleidende antwoorden geeft.

120  
00:08:58,704 --> 00:09:01,173  
Maar niet alleen de artikels benoemen dat.

121  
00:09:01,374 --> 00:09:06,612  
Zelfs de chatbot zegt in z'n disclaimer  
dat hij fouten kan maken.

122  
00:09:07,780 --> 00:09:11,651  
Claude vermeldt hetzelfde  
en Gemini doet dat ook.

123  
00:09:12,618 --> 00:09:15,555  
En daar komt  
het concept van Human in the loop terug.

124  
00:09:16,589 --> 00:09:22,895  
Waar ChatGPT op zijn website vermeldt  
dat het ontzettend belangrijk is

125  
00:09:23,195 --> 00:09:28,467  
om menselijke interactie te hebben

met de output van een chatbot.

126

00:09:29,101 --> 00:09:33,072

Dat betekent dat we niet zomaar de output kunnen gebruiken,

127

00:09:33,105 --> 00:09:35,341

copy-paste in alles wat we doen.

128

00:09:35,374 --> 00:09:39,679

Dat we menselijke interactie nodig hebben om te verifiëren

129

00:09:40,012 --> 00:09:41,814

wat daar is gecreëerd geweest.

130

00:09:47,587 --> 00:09:50,623

Dus misschien heb je al een idee met alles wat ik al heb verteld

131

00:09:51,591 --> 00:09:54,894

maar ik ben benieuwd of jij zou zeggen dat dit waar is of niet.

132

00:09:55,428 --> 00:10:00,466

AI kan elke menselijke intelligentietaak uitvoeren, waar of niet?

133

00:10:00,533 --> 00:10:03,469

Ik geef je een seconde om daarover na te denken voor ik verderga.

134

00:10:12,378 --> 00:10:14,680

Ik laat nog even in het midden wat het antwoord is

135

00:10:15,014 --> 00:10:18,784

en ik hoop dat het duidelijk wordt met de voorbeelden die ik nu ga laten zien.

136

00:10:21,988 --> 00:10:25,224

Er zijn namelijk drie voorbeelden waaruit duidelijk wordt

137

00:10:25,257 --> 00:10:28,427  
dat menselijke intelligentie  
heel erg belangrijk is.

138

00:10:30,062 --> 00:10:32,765  
De eerste is intuïtieve psychologie.

139

00:10:33,733 --> 00:10:36,569  
Ook wel bekend als de 'Theory of Mind'  
of gezond verstand.

140

00:10:36,636 --> 00:10:41,340  
Dat betekent, als je kijkt naar de persoon  
die hier de boekenstapel vasthoudt,

141

00:10:41,641 --> 00:10:45,678  
kan jij als kijker een goed idee hebben  
of een intuïtie

142

00:10:45,811 --> 00:10:47,813  
van wat er gaat gebeuren  
met die persoon.

143

00:10:48,147 --> 00:10:53,653  
Misschien gaat hij beginnen te waggelen  
en laat hij de boeken vallen.

144

00:10:53,819 --> 00:10:54,887  
Dat zou zomaar kunnen.

145

00:10:55,021 --> 00:10:59,925  
Die intuïtie is iets  
wat in jou als persoon zit.

146

00:11:00,059 --> 00:11:04,096  
Het is niet iets  
dat chatbots per se hebben.

147

00:11:05,631 --> 00:11:08,868  
En om dat te verduidelijken, hebben we dat  
ook gevraagd aan ChatGPT.

148

00:11:10,403 --> 00:11:12,438

Waarom AI dit niet kan.

149

00:11:12,872 --> 00:11:15,574

En een aantal concepten zijn:

150

00:11:15,641 --> 00:11:18,744

er is een gebrek aan subjectiviteit  
en bewustzijn.

151

00:11:18,778 --> 00:11:20,880

Dus GPT heeft natuurlijk geen bewustzijn.

152

00:11:21,180 --> 00:11:25,251

Het heeft ook geen volledig begrip  
van de context.

153

00:11:26,352 --> 00:11:31,357

En niet te vergeten,  
ChatGPT is regel- of datagestuurd.

154

00:11:31,891 --> 00:11:33,726

Dus het kan de context  
niet goed begrijpen.

155

00:11:35,961 --> 00:11:40,266

Het volgende voorbeeld is  
correlatie versus causaliteit.

156

00:11:40,433 --> 00:11:46,906

Neem even een seconde om de grafiek  
aan de rechterkant te bekijken.

157

00:11:48,040 --> 00:11:52,311

In het Nederlands vertaald:  
windenergie gegenereerd in Taiwan.

158

00:11:53,412 --> 00:11:58,951

En dat gecorreleerd met  
Google-zoekopdrachten voor 'Ik ben moe'.

159

00:11:59,952 --> 00:12:03,823

Dit is eigenlijk een absurd voorbeeld,  
alleen maar om te laten zien

160

00:12:03,889 --> 00:12:07,793  
dat er tussen twee correlaties,  
in dit geval,

161

00:12:08,027 --> 00:12:11,931  
niet altijd een causaal verband is.

162

00:12:13,232 --> 00:12:19,605  
En ook dit hebben we gevraagd aan ChatGPT  
en daar laat het weten dat...

163

00:12:19,705 --> 00:12:23,809  
Inderdaad, patroonherkenning  
versus redeneren.

164

00:12:23,876 --> 00:12:29,582  
Dat het dus gebaseerd is op regels en data  
maar dat het niet redeneert.

165

00:12:31,083 --> 00:12:35,521  
Er zit dus geen model van causaliteit  
geïntegreerd in ChatGPT.

166

00:12:36,021 --> 00:12:38,023  
Of in welke bot dan ook.

167

00:12:40,025 --> 00:12:42,094  
En ook een beperking in gegevens.

168

00:12:46,198 --> 00:12:48,768  
Het laatste voorbeeld is abstractie.

169

00:12:49,301 --> 00:12:56,475  
Als ik jou vraag of je een overeenkomst  
ziet in deze drie afbeeldingen

170

00:12:58,377 --> 00:13:02,615  
dan is het eigenlijk een idee van drie  
dat naar boven komt.

171

00:13:03,482 --> 00:13:08,020

Dus de speer, maar ook de klaveren en de soort van T-splitsing als keuze

172

00:13:08,220 --> 00:13:09,355

komt hier naar voren.

173

00:13:11,524 --> 00:13:16,295

En het kan ook zijn dat een chatbot moeite heeft om dit te herkennen,

174

00:13:16,362 --> 00:13:18,664

terwijl een mens dit wel zou kunnen analyseren.

175

00:13:19,832 --> 00:13:22,468

En dat is ook inderdaad beperkt...

176

00:13:23,569 --> 00:13:25,471

Beperkt tot concrete patronen.

177

00:13:25,504 --> 00:13:26,705

Dat is ChatGPT.

178

00:13:27,773 --> 00:13:31,911

Het heeft geen creatieve of fantasierijke redeneringen.

179

00:13:32,711 --> 00:13:38,751

En ook de contextuele flexibiliteit is niet per se groot.

180

00:13:42,855 --> 00:13:46,358

Als dat nog niet duidelijk was, dan heb ik nog een klein voorbeeld.

181

00:13:47,293 --> 00:13:48,694

Dit is een turingtest.

182

00:13:48,761 --> 00:13:53,199

Een turingtest is eigenlijk ontwikkeld om te zien of iets menselijk



183

00:13:53,299 --> 00:13:57,636  
of met kunstmatige intelligentie  
werd gedaan.

184

00:13:58,037 --> 00:14:00,039  
En daar is hier een spel van gemaakt.

185

00:14:01,507 --> 00:14:03,542  
Het is een kort gesprek dat je kan hebben

186

00:14:05,811 --> 00:14:10,449  
met een dialoog en na 2 minuten  
moet jij beoordelen

187

00:14:10,649 --> 00:14:13,819  
of je met een mens of met een robot  
hebt gepraat.

188

00:14:15,721 --> 00:14:20,659  
En dit spel is door  
1,5 miljoen mensen gespeeld.

189

00:14:20,726 --> 00:14:24,797  
En de conclusie van dit wetenschappelijke  
onderzoek was

190

00:14:25,264 --> 00:14:27,466  
dat zo'n 60% het juist had.

191

00:14:28,167 --> 00:14:32,705  
De studie laat zien dat 60%  
niet veel meer dan kans is.

192

00:14:34,039 --> 00:14:39,144  
Dat wil zeggen dat we goed moeten opletten  
wat de output is.

193

00:14:39,545 --> 00:14:41,580  
Of het inderdaad  
door een mens gedaan wordt.

194

00:14:41,647 --> 00:14:44,850  
Maar ook: kunnen we het wel vertrouwen  
op verschillende niveaus?

195  
00:14:45,417 --> 00:14:47,519  
Als je dit wil spelen, ga gerust je gang.

196  
00:14:48,354 --> 00:14:52,691  
Je kunt de QR-code scannen  
om het spel te spelen.

197  
00:14:55,227 --> 00:14:59,298  
En nu komen we dan bij de opleiding  
kritisch denken:

198  
00:14:59,899 --> 00:15:03,068  
Hoe ga je een kritisch gesprek aan  
met ChatGPT?

199  
00:15:03,836 --> 00:15:05,271  
De titel van de opleiding.

200  
00:15:05,804 --> 00:15:09,341  
Om zeker te zijn:  
het is geen opleiding prompting.

201  
00:15:09,541 --> 00:15:14,480  
Het is een opleiding, vooral voor de  
fundamentele basis van kritisch denken.

202  
00:15:14,513 --> 00:15:17,683  
De eerste opleiding die wij aanbieden  
rond kritisch denken.

203  
00:15:20,552 --> 00:15:26,458  
Wat voor ons van belang was  
bij het samenstellen van deze opleiding

204  
00:15:26,525 --> 00:15:29,695  
is dat het een reële context had.

205  
00:15:29,962 --> 00:15:34,466  
En ik denk dat met de opkomst van

kunstmatige intelligentie en van ChatGPT,

206

00:15:34,533 --> 00:15:37,970

dat we veel vragen hebben, dat we niet per se weten hoe daarmee om te gaan

207

00:15:38,304 --> 00:15:43,309

en dat we veel sturing kunnen gebruiken om daar effectief mee om te gaan.

208

00:15:43,409 --> 00:15:49,915

Vandaar de focus op de praktijktoepassing van de chatbots in deze opleiding.

209

00:15:53,652 --> 00:15:55,120

Hoe pakt Cevora dit aan?

210

00:15:55,154 --> 00:15:58,891

We hebben voor een blended learning approach gekozen.

211

00:15:58,958 --> 00:16:00,326

Dat zijn drie stappen.

212

00:16:00,793 --> 00:16:07,166

Drie stappen waarbij je in de eerste stap op je eigen niveau kan werken.

213

00:16:07,466 --> 00:16:12,104

In de tweede stap kom je samen op een live sessie

214

00:16:12,471 --> 00:16:17,409

en kan je discussiëren, brainstormen en interageren met andere mensen.

215

00:16:17,876 --> 00:16:21,313

En in stap drie weer een moment tot zelfreflectie, eigenlijk.

216

00:16:22,281 --> 00:16:24,416

Waarom hebben we voor deze aanpak gekozen?

217

00:16:25,150 --> 00:16:28,954

Enkele concepten die interessant zijn om te weten, is gespreide herhaling.

218

00:16:28,988 --> 00:16:31,757

Het is in het algemeen een pedagogisch concept.

219

00:16:32,091 --> 00:16:37,763

Gespreide herhaling is goed om te onthouden, en zeker in deze opleiding.

220

00:16:38,063 --> 00:16:42,868

In deze opleiding komen namelijk elementen van kritisch denken terug.

221

00:16:42,901 --> 00:16:46,972

Dat zijn toch theoretische elementen die eerst inge oefend moeten worden

222

00:16:47,139 --> 00:16:49,308

en die je dan nogmaals kan oefenen.

223

00:16:49,341 --> 00:16:51,777

En ik denk dat dat heel belangrijk is in deze opleiding.

224

00:16:52,745 --> 00:16:54,947

Het tweede concept is samenwerken.

225

00:16:55,748 --> 00:17:00,319

Vanuit het leren met anderen kan je beter concepten verankeren.

226

00:17:00,352 --> 00:17:04,757

En ik denk dat deze opleiding dat beaamt, zeker dus in stap twee.

227

00:17:06,158 --> 00:17:07,459

Op maat voor de cursist.

228

00:17:07,493 --> 00:17:14,900

We zorgen ervoor dat in deze opleiding  
de cursist een concrete casus aanbrengt,

229

00:17:14,967 --> 00:17:20,472

dat ze denken over de casus  
waarmee zij stoeien op de werkplek.

230

00:17:20,539 --> 00:17:23,108

En dat verbeteren en aangaan.

231

00:17:24,276 --> 00:17:30,049

Maar ook de leertransfer: we willen dat ze  
iets meenemen naar de werkvloer.

232

00:17:30,115 --> 00:17:32,951

Dat ze wat ze geleerd hebben  
direct kunnen toepassen.

233

00:17:34,053 --> 00:17:37,823

Ik laat met enkele voorbeelden  
nu de opleiding zien.

234

00:17:41,093 --> 00:17:42,928

Dus als we gaan naar stap 1.

235

00:17:45,931 --> 00:17:50,169

Ik ga niet het hele programma uitlichten,  
maar enkele elementen van stap 1.

236

00:17:50,836 --> 00:17:56,742

Ik denk dat wat hier belangrijk is,  
is dat we in deze opleiding beginnen met:

237

00:17:56,809 --> 00:17:58,510

Wat is kritisch denken?

238

00:17:58,677 --> 00:18:01,013

De reden hiervoor is dat veel mensen  
misschien denken

239

00:18:01,213 --> 00:18:04,683

dat ze kritisch kunnen denken  
of dat ze kritische denkers zijn.

240

00:18:06,218 --> 00:18:08,520

Maar laten we beginnen met wat het is

241

00:18:08,554 --> 00:18:13,025

of wat het verschil is  
tussen kritisch zijn en kritisch denken.

242

00:18:14,693 --> 00:18:17,963

En daarvoor hebben we ook  
een zelfscan gemaakt.

243

00:18:17,996 --> 00:18:21,166

Een zelfscan die gebaseerd is  
op de Watson-Glaser beoordeling.

244

00:18:21,433 --> 00:18:23,769

Een zelfscan op kritisch denken.

245

00:18:23,936 --> 00:18:28,273

Kritisch denken is iets wat redelijk goed  
te beoordelen is

246

00:18:28,307 --> 00:18:31,777

omdat er heel veel theoretische concepten  
in omgaan.

247

00:18:34,313 --> 00:18:39,418

En bij het maken van deze zelfscan  
hebben we die daarna ook...

248

00:18:41,820 --> 00:18:47,993

voorgelegd aan drie chatbots: aan ChatGPT,  
aan Copilot en ook aan Gemini.

249

00:18:48,560 --> 00:18:52,197

En we hebben aan de chatbots gevraagd  
om deze zelfscan te doen.

250

00:18:52,965 --> 00:18:58,704

En raad eens welke van de chatbots  
het best scoorde op deze zelfscan.

251

00:18:59,104 --> 00:19:00,873

Dat was in dit geval Gemini.

252

00:19:01,140 --> 00:19:05,310

Dus dat laat ook zien dat de chatbots  
verschillende krachten hebben,

253

00:19:05,344 --> 00:19:08,213

dus niet alle drie even sterk zijn.

254

00:19:08,580 --> 00:19:11,483

Ik denk dat dat een interessant weetje is.

255

00:19:12,551 --> 00:19:16,788

Maar deze zelfscan geeft je een idee  
waar je staat voor je de opleiding start

256

00:19:16,989 --> 00:19:19,558

maar ook waar je staat  
aan het einde van de opleiding.

257

00:19:20,092 --> 00:19:25,531

Verder is het belangrijk voordat de mensen  
elkaar zien tijdens een live sessie,

258

00:19:25,731 --> 00:19:29,368

dat ze weten wat de theoretische concepten  
zijn van deze opleiding.

259

00:19:29,434 --> 00:19:34,106

Dus wat is het verschil tussen een feit,  
een interpretatie en een waarde?

260

00:19:34,139 --> 00:19:37,109

En ook: hoe kan je  
de juiste vragen stellen?

261

00:19:37,142 --> 00:19:39,511

Dit zijn de concepten  
die worden behandeld in stap 1.

262

00:19:41,513 --> 00:19:43,882

In stap 2, tijdens de live sessie,

263

00:19:45,651 --> 00:19:49,521

is het een soort van opgesplitst  
in twee delen.

264

00:19:49,588 --> 00:19:53,592

Het eerste deel is meer gericht op tekst.

265

00:19:53,759 --> 00:19:58,096

En het tweede deel is  
meer gericht op dialoog.

266

00:19:58,163 --> 00:19:59,765

Dus het gesprek aangaande.

267

00:20:00,599 --> 00:20:07,839

In het eerste gedeelte leren cursisten aan  
de hand van ChatGPT-gegenereerde teksten

268

00:20:07,873 --> 00:20:12,844

om die te ontleden aan de hand van  
de theoretische concepten uit stap 1.

269

00:20:13,612 --> 00:20:19,952

Dan gaan ze daar echt live mee aan de slag  
door ChatGPT de juiste vragen te stellen.

270

00:20:21,320 --> 00:20:26,291

In het tweede gedeelte van de dag  
wordt gefocust op Socrates op de markt.

271

00:20:26,358 --> 00:20:27,960

Nu, wat houdt dat exact in?

272

00:20:28,827 --> 00:20:35,033

Socrates stond erom bekend veel vragen  
te stellen en vooral te luisteren.

273

00:20:35,100 --> 00:20:37,035

En dat is wat we hier willen doen.

274



00:20:37,269 --> 00:20:45,177  
Bij Socrates op de markt halen we  
AI-gerelateerde onderwerpen aan

275  
00:20:45,677 --> 00:20:50,515  
en moeten mensen de juiste vragen stellen  
om tot een bepaalde waarheid te komen.

276  
00:20:51,683 --> 00:20:56,888  
Dit doen we dan verder ook bij  
hun eigen casus die ze hebben meegenomen,

277  
00:20:56,955 --> 00:21:00,325  
zodat ze die kunnen testen en  
afstemmen met hun medecursisten.

278  
00:21:01,059 --> 00:21:02,761  
Een hele interactieve dag

279  
00:21:03,495 --> 00:21:06,231  
die gericht is op hoe omgaan met ChatGPT.

280  
00:21:06,265 --> 00:21:12,938  
Maar ook: hoe kan je juist converseren  
met je medecursisten en collega's?

281  
00:21:15,073 --> 00:21:16,408  
Vervolgens, stap 3.

282  
00:21:16,541 --> 00:21:20,712  
Belangrijk in stap 3 is dat je verder kan  
oefenen met alles wat je hebt geleerd.

283  
00:21:21,346 --> 00:21:23,915  
Er zijn meerdere bronnen,  
er zijn meerdere oefeningen.

284  
00:21:24,683 --> 00:21:27,953  
Maar tijdens de vorige stap  
vragen we de cursist

285  
00:21:28,320 --> 00:21:31,990  
om al een connectie te maken

met een buddy, met een medecursist,

286

00:21:32,824 --> 00:21:37,996  
zodat ze in stap 3 kunnen reflecteren  
over wat werkte, wat niet

287

00:21:38,196 --> 00:21:41,066  
en wat ze meenemen  
naar de werkvloer.

288

00:21:41,700 --> 00:21:44,369  
Ik denk dat het een mooi moment is  
om die leertransfer

289

00:21:44,403 --> 00:21:46,505  
vast te stellen en aan te moedigen.

290

00:21:51,743 --> 00:21:54,112  
Dat was globaal de opleiding.

291

00:21:56,782 --> 00:22:01,953  
Ik hoop dat het een heel goed idee  
heeft gegeven van wat wij daar doen

292

00:22:01,987 --> 00:22:05,624  
en ook inspireert  
om de opleiding te volgen.

293

00:22:05,991 --> 00:22:10,395  
Misschien interessant om te weten is  
wat we nog rond kritisch denken gaan doen.

294

00:22:10,462 --> 00:22:13,598  
Want dit is uiteindelijk de eerste  
opleiding die wij hebben gemaakt.

295

00:22:14,466 --> 00:22:16,335  
En dat is,

296

00:22:16,802 --> 00:22:23,842  
in dit kwartaal zijn we nog bezig met een  
blog, een artikel rond vijf e-learnings

297

00:22:24,142 --> 00:22:25,644  
die wij testen voor jou.

298

00:22:26,111 --> 00:22:31,283  
Op de markt zijn er heel veel AI  
e-learnings beschikbaar die je kan volgen.

299

00:22:31,550 --> 00:22:34,953  
Maar wij hebben er vijf uitgekozen die we  
hebben getest,

300

00:22:35,787 --> 00:22:38,357  
onder andere op het kritisch denkvermogen.

301

00:22:38,390 --> 00:22:41,760  
Hebben zij dat geïntegreerd  
in die e-learnings, ja of nee?

302

00:22:42,227 --> 00:22:47,432  
Maar ook op content en pedagogie  
testen we deze e-learnings.

303

00:22:47,532 --> 00:22:52,037  
Dus daar kan je binnenkort  
ook communicatie van verwachten.

304

00:22:52,704 --> 00:22:53,872  
Verder bij Cevora...

305

00:22:53,905 --> 00:22:57,743  
We hebben een trainerscommunity  
van 500 trainers.

306

00:22:58,143 --> 00:23:00,879  
En ja, wij zijn zeer zeker bemoeid,

307

00:23:00,912 --> 00:23:05,016  
als een proces voor dit jaar maar ook  
volgend jaar,

308

00:23:05,484 --> 00:23:09,254  
om de AI-geletterdheid van onze docenten

te versterken.

309

00:23:11,223 --> 00:23:14,092

Verder. Nogmaals, dit was  
de eerste opleiding kritisch denken

310

00:23:14,126 --> 00:23:19,631

maar we hebben nog veel ideeën  
voor de aankomende tijd om te ontwikkelen.

311

00:23:20,499 --> 00:23:26,571

Eén van de dingen die jullie kunnen  
verwachten, is dat wij bij Cevora

312

00:23:26,605 --> 00:23:32,210

begin volgend jaar een AI-cursus zelf  
zullen ontwikkelen en lanceren.

313

00:23:32,711 --> 00:23:37,082

Maar daarnaast zijn er ook  
kritisch denken-gerelateerde opleidingen

314

00:23:37,149 --> 00:23:40,786

waar je aan zou kunnen denken, zoals  
praktische probleemoplossende vaardigheden

315

00:23:40,819 --> 00:23:42,654

waar we iets mee zouden willen doen.

316

00:23:42,954 --> 00:23:47,726

Maar ook hoe kritisch denken stimuleren,  
bijvoorbeeld in je team?

317

00:23:47,826 --> 00:23:51,563

Of hoe kan je omgaan met  
kritische denkers?

318

00:23:51,897 --> 00:23:55,534

Ik denk dat er veel onderwerpen zijn  
die we zouden kunnen aansnijden.

319

00:23:58,403 --> 00:23:59,938

Ik wil je bedanken voor je tijd.

320

00:24:00,005 --> 00:24:01,873

Ik hoop dat je wat hebt geleerd.

321

00:24:01,907 --> 00:24:05,110

Voor degenen die al veel deden  
rond kritisch denken:

322

00:24:05,143 --> 00:24:07,512

ik hoop dat het misschien correspondeert

323

00:24:07,546 --> 00:24:11,049

of dat je geïnspireerd bent geraakt  
door wat wij doen.

324

00:24:11,216 --> 00:24:14,553

Voor diegenen die nog niks deden,  
hoop ik dat dit je aanzet

325

00:24:14,786 --> 00:24:17,956

om te starten met kritisch denken  
in jouw organisatie.

326

00:24:18,623 --> 00:24:19,157

Dank je wel!